

2. Кочерган М. П. Словарь русско-украинских межъязыковых омонимов. Київ: ВЦ «Академія» 1997, 400 с.

3. Рильський М. Т. Ще про переклади // В кн.: Письменники про свою роботу. Київ: Рад. письменник, 1956, С. 114–115.

4. Фалькович М. М. К вопросу об омонимии и полисемии. *Вопросы языкознания*. 1960. № 5. С. 85–88.

5. Щерба Л. В. Избранные работы по языкознанию и фонетике. Ленинград: Изд-во Ленингр. ун-та, 1958, С. 75–76.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-280-0-9>

Герман Л. В.

*кандидат філологічних наук, доцент,
професор кафедри мовних дисциплін,
Державний біотехнологічний університет*

Шастало В. О.

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри англійської філології
та методики викладання іноземної мови,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна*

**ГІБРИДНІ УРБАНОНИМИ: СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНИЙ
ТА ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТИ**

За об'єкт нашого дослідження обрані два класи урбанонімів, які включають: дримоніми, назви територіальних об'єктів: парків, скверів та заповідників та назви масштабних об'єктів, до яких входять ергоніми, представлені найменуваннями готелів, кафе, ресторанів загальним обсягом 600 номінацій, відібраних з офіційних новозеландських електронних джерел [3; 4; 5]. Поміж цих урбанонімів були вилучені гібридні утворення, що склали дримоніми –20%, ергоніми-11,5%. Ці назви функціонують у новозеландському комунікативному просторі, а саме місті Окленд. Предмет дослідження є структурні і семантичні особливості гібридних англо-маорійських та маорійсько-англійських номінацій та особливості їх функціонування у сучасному новозеландському публіцистичному дискурсі [5].

Але перш ніж перейти до реалізації поставленої мети, зупинимося на з'ясуванні значення самого терміна, що позначає гібридне утворення,

яке використовується для позначення визначених об'єктів урбанонімічного простору. Зауважимо, що існують різні точки зору щодо визначення одного й того ж поняття, які позначаються різними термінами: «гібридоніми» [2], «гібридне ім'я» [1, с. 46], «гібридні назви», «гібридний онім» тощо та назви самого процесу, в ході якого виникають ці утворення. Так, Подольська Н. [1], яка використовує для цього позначення термін «гібридне ім'я» або «ім'я-гібрид» визначає його як «ім'я, що складається з лексичних або морфологічних елементів двох або більше мов». Хенгет К. [2] використовує для позначення цього поняття термін «гібридонім і розуміє його як назву, що включає елементи двох мов», як результат процесу «гібридного утворення» або «гібридизації». Саме останнє визначення і лежить в основі нашого розуміння «гібридоніма» як утворення, що включає елементи двох мов. Воно є результатом процесу гібридизації, що часто має місце при тривалому контактуванні мов на одній території, в межах одного комунікативного простору.

Проаналізуємо структуру та семантику вилучених для аналізу гібридонімів-урбанонімів, представленими згаданими вище класами онімів. Нами встановлено, що у структурному плані гібридоніми, які вивчаються, складають декілька груп. Першу групу утворюють двохкомпонентні номінації, де останній компонент англійського походження, а перший, який служить означенням – маорійського. Англійський компонент, який є ключовим словом годонімів представлений; поміж дримонімів словами: *reserve, park, garden, collections*; поміж гібридонімів-ергонімів: а) *hotel, home stay, lodge, accommodation, estate*; б) *bar, restaurant, eatery, café, bar and café*. Двохкомпонентними є: б) дримоніми: *Takapuna Reserve, Totara Park, Kukuwai Park, Harakike Collections*; в) ергоніми: 1) *назви готелей Waitakere Estate, Takapuna Accomodation*; 2) кафе, ресторанів, *тощо Huhu Café, Manuka Restaurant*. Друга група представлена трьохкомпонентними, де до складу означення може входити два слова маорійського походження або маорійське та англійське. Сюди відносимо дримоніми: *Little Rangatito Reserve, Muriwai Regional Park*; ергоніми: *Takapuna Beach Café, Tanuki Japanese Restaurant, Manukau Motor Lodge, Te Kiwi Story, Kiwi International Hotel*. Третю групу утворюють багатоконпонентні гібридоніми, де ключовим словом є лексична одиниця англійського походження, а означенням – група слів з чотирьох і більше (як маорійського, так і англійського походження), розташованих у довільному порядку. Прикладом можуть слугувати дримоніми: *Te Matuku Marine Reserve*, ергоніми: *Takapuna International Motor Hotel*. Четверту групу в структурному плані складають

гібридоніми зі зворотним порядком слів, де останній компонент -слово маорійського походження, яке служить означенням, а слово чи слова англійського походження – ключовим чи ключовими: *Quality Inn Manukau, The Sebel Auckland Manukau, Quest Takapuna* або гібридними утвореннями, представленими словами англійського та маорійського походження у довільному порядку: *Auckland Airport Kiwi Hotel, Park Takapuna Beach Holiday*.

Як показав аналіз відібраних гібридонімів, у процесі гібридизації брала участь як апелятивна, так і пропріальна лексика. Нами виділені гібридоніми, утворені за такими моделями: а) апелятив маорійського походження та апелятив англійського походження: *Totara Park, Huhu Café*, Друга група представлена трьохкомпонентними, де до складу б) пропріатив маорійського плюс апелятив англійського походження (виражений одним або декількома словами): *Tanuki Japanese Restaurant, Takapuna International Motor Hotel, Manukau Motor Lodge, Waitakere Estate*.

У результаті дослідження семантики гібридонімів-урбанонімів міста Окленд ми дійшли висновку, що всі групи онімів, які нами вивчалися, утворені за трьома моделями: а) меморіальні назви(номінації –посвяти), б) дескриптивні назви(що характеризують об’єкт номінації з точки зору його якостей та властивостей), в) умовно-символічні гібридоніми (конотативно навантажені номінації, які довільно співвідносяться з об’єктами).Зазначимо, що ця типологія не є абсолютною, оскільки поперше, зустрічаються гібридоніми з подвійною мотивацією, по-друге, для номінації в межах кожного типу не виключаються і конотації, і наявність об’єктивної інформації про об’єкт. Нами зафіксований корпус урбанонімів-гібридонімів (1,5%), мотивацію яких неможливо визначити через їх відсутність у лексикографічних джерелах.

Розглянемо першу групу гібридонімів –дримонімів та визначимо мотиваційні моделі, за якими вони утворені. Гібридоніми-дримоніми утворені за наступними мотиваційними моделями: 1) дескриптивними, що описують відносно місце розташування природного утворення: *Waikowhai Park* «it is situated in the suburb of Auckland»; *Omana Regional Park* «it is situated on Omana Beach Road»; які описують властивості, якості об’єкта (грунт, форму, рельєф): *Kukuwai Park* (after «kukuwai», that means «swamp, wetland»); 2) меморіальними (посвята визначним маорійцям (*Apirana Reserve* «after national leader land reformer, politician and scholar»; *Mahuhu-kiOte-Rangi Reserve* «after the crew of a ship from Hawaiki»); 3) умовно-символічні, пов’язані з ендемічним рослинним та тваринним світом (*Moa reserve* after «moa» – extinct flightless New Zealand bird; *Totara Park* «after endemic New Zealand tree»).

Гібридоніми-ергоніми, що є назвами готелів, кафе, ресторанів частіше всього утворені за двома моделями: 1) дескриптивною: що описує відносно розташування об'єкта (*Akaraua Eatery* «A.– Auckland, here it is situated»; *Takapuna Motor Lodge* «it is situated in one of the Auckland district, Takapuna»); відносно суміжного природного об'єкта (*Remuera Motor Lodge* «Remuera–Mount Hobson»); 2) меморіальною: посвята маорі, елементам їх одягу, культури (*Haka Lodge Auckland* «after Maori dance Haka»; *Kiwi International Hotel* «after Kiwi– here New Zealander»).

Нами віднесені в окрему групу поміж дримонімів та ергонімів урбаноніми, утворені за двома моделями. Наприклад, *Totara Waters Subtropical Garden*, *Kaipara Coast Sculpture Gardens*, *Tanuki Japanese Restaurant* та ін. Зауважимо, що відсутність в маорійських етимологічних словниках деяких лексичних одиниць не дала можливості визначити мотиваційні ознаки, тобто моделі творення цих номінацій. До них належать гібридоніми: *Maua Regional Park*, *Kitirawa Road* etc.

Розглянувши семантику та структуру урбанонімів-гібридонімів, зупинимося на особливостях їх функціонування у новозеландському публіцистичному дискурсі, який досліджувався нами на матеріалі текстів, вилучених з новозеландської газети «The Auckland» [5]. Як показали наші спостереження, для обох груп урбанонімів-гібридонімів характерний низький ступінь популярності та не всі вони письмово закріплені в текстах. Так, більша частотність вживання характерна для дримонімів. Найбільш частотні: *Totara Park – 29*, *Waitakere Ranges Regional Park -15*, *Orewa Park– 19*, *Muriwai Regional Park -7*, *Waikowhai Park–6*, *Mahurangi Park–4*, *Omana Park -3*, *Waitawa Regional Park-3*:» *A new generation of fixed speed cameras arrives in Auckland today with two new cameras going live in Totara Park.*»

Решта номінацій зафіксована у кількості: двох (*Atiu Creek Regional Park*, *Pakiri Regional Park*, *Tarapakanga Regional Park*, *Te Rau Puriri Regional park*) або одного разу (*Te Arai Regional Park*, *Orere Point Regional Park*): «*For the protection of wildlife, there have been changed to the dog access rules in Glenfern Sanctuary, Muriwai Regional Park, Long Bay Regional Park, Waitakere Regional Park – Whatipu, Shakespear Regional Park and Te Arai Regional Park.*»

Виявлено, що 12 парків не були взагалі письмово зафіксовані. Поміж заповідників найчастіше зустрілися: *Tahaki Reserve – 10*, *Puhinui Reserve -8*, *Tui Glen Reserve-7*, *Waiatarua Reserve -3*, *Otuataua Stonefields-3*, *Tiraumea Reserve-3*:

«*The footbridge to Tui Glen Reserve will also be upgraded. That work will be completed this month.*» [12 May, 2010 10:38 PM]

Менша уживаність характерна для наступних гібридних номінацій: *Omeru Reserve -1, Te Matuku Marine Reserve: «Omeru Reserve is a lovely place to visit, there's a waterfall, some old fruit trees and a lookout. There's also a fortification as it's an old pa site. The fruit trees are very old, and it's really private with lovely big trees all around. ю...»* [5 Dec, 2012 10:51 PM]

Щодо ергонімів, які є назвами готелів, кафе і ресторанів, нами зафіксовані лише 2 номінації: Takaruna Beach Café (частотність вживання -8) та Waitakere Estate (частотність -1):»*Child friendly with patrolling lifeguards there's also great access for boaties and who can resist the ice cream at the Takaruna Beach cafe and store – on hot days the queues can be long but the selection of flavours like salted caramel and double chocolate honeycomb are worth the wait.»* [6 Nov, 2021 06:00 PM]

Отже, відносно висока вживаність одних гібридонімів і низька інших свідчить про різну значущість тих об'єктів для новозеландців, найменуваннями яких є згадані вище гібридоніми. Сподівемося на те, що у майбутньому у зв'язку з відродженням маорійської мови буде і надалі продовжуватися процес гібридизації як апелятивної, так і онімної лексики. *Перспективою* подальших розвідок можуть стати гібридні номінації розглянутих у роботі об'єктів міського простору в інших національних варіантах англійської мови (ірландському, канадському тощо) в умовах білінгвізму.

Список використаних джерел:

1. Подольская Н.В. *Словарь русской ономастической терминологии*. Москва, 1988. 192 с.
2. Хенгст К. Германно-славянские гибридные образования в топонимии Восточной Германии. *Вопросы ономастики*. 2015. N 2. С. 114-124.
3. *Auckland Council archives*. В: <http://www.aucklandcity.govt.nz>
4. *List of Cafes and Bars*. В: <https://www.google.com.ua/search?q=cafes+restaurant+and+bar+in+auckland+new+z>
5. *The Aucklander*. В: https://www.nzherald.co.nz/aucklander/?c_id=1503378